

การพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
Activities Model and Creative Tourism Routes Development of
Bang Tabun and Banlaem Community, Banlaem District Phetchaburi Province

อัครารวรรณ เพ็ญวันศุกร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Atcharawan Phenwansuk
Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University

Received: 10 April 2022

Revised: 12 June 2022

Accepted: 22 June 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์และการดำเนินงานของชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2) พัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ 3) ประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ใช้เครื่องมือวิจัยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้นำ ประชาชน ผู้นำชม มัคคุเทศก์ท้องถิ่น สมาชิกในเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว และชาวบ้านในชุมชน รวมทั้งสิ้น 20 ท่าน หรือจนข้อมูลอิ่มตัว ใช้การเลือกแบบเจาะจงและแบบลูกบอลหิมะ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว อาหารทะเลสด สะอาด ธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม มีกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนการประชุมร่วมกับผู้นำชุมชนและท้องถิ่น การวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางล่องเรือชมวาฬบูดา-ชมวิถีชีวิตชุมชนบางตะบูน-ชิมอาหารท้องถิ่น และเส้นทางตกบาตรริมน้ำ-กิจกรรมล่องเรือ-ชมวัดในชุมชน-กิจกรรมจากวัดสู่ธรรมชาติท้องถิ่น โดยการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมพบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ ชุมชนต่างมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่เป็นอัตลักษณ์ มีศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน แต่ควรมีการแยกศูนย์การเรียนรู้กับโรงเรียน เพื่อไม่ให้เป็นการแข่งขันกัน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีความพร้อมครบครัน ด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายในการเดินทาง ด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายด้านราคาและ

การบริการ และด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์และการตลาดอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

คำสำคัญ : เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, รูปแบบการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว, ชุมชนบางตะบูน, ชุมชนบ้านแหลม

Abstract

This research aimed to 1) study the situation and operations of the Bang Tabun and Banlaem Community towards creative tourism 2) develop a model of creative tourism activities and routes 3) evaluate the activities of creative tourism routes. The mixed research methodology was used. Data were collected from community's leader and philosophers, tourist guide and community member using questionnaire, in-depth interview and evaluate form as a research tool. Sample groups were chosen by purposive selection and snowball technique. Descriptive statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation were applied for quantitative data where content analysis was used for qualitative one. It was found that most of the sampler were female over 40 years old and the highest education was at the secondary school level. Most of them were employees. The important factors affecting tourists' decision were tourist attractions, fresh seafood, cleanliness, nature, way of life and culture, unique activities, good facilities, continued public relation, and planning meetings with community and local leaders. The two tourism routes were developed, the first one is the Burada Whale Watching Cruise Route - Watching the way of life of Bang Tabun community (Home-temple-School On tour) - Tasting local food, and the second route is the riverside offering alms-giving route-boat cruise activities-visit temples in the community-activities from local natural materials. The activities evaluation by tourism aspects revealed that the attraction aspect, each community has unique tourism resources such as a learning center for mangrove ecosystems. However, the learning centers and schools should be separated to avoid disturbing. Tourism activities, the overall satisfaction was at the highest level of (mean value = 4.65). Facilities of tourist attractions are fully equipped. The accessibility of tourist attractions was diverse. Accommodation of tourist attractions has a wide variety of prices and services. The tourism management should focus on public relations and marketing continuity, using a variety of public relations media should be implemented.

Keywords: Creative Tourism Routes, Tourism Activities Model, Bang-Tabun, Ban-Laem Community

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สำคัญสามารถนำรายได้เข้าประเทศได้เป็นจำนวนมากและยังส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเป็นที่เชื่อกันว่าความสำคัญของการท่องเที่ยวจะมีมากขึ้นในอนาคต โดยแต่ละประเทศจัดให้มีกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้จากการ

ท่องเที่ยวให้ได้มากที่สุด ดังนั้นประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และได้ใช้กลไกการส่งเสริมหลายรูปแบบ โดยมุ่งหมายที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศมากขึ้น จึงเป็นเหตุให้การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของโลก ดังนั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงยังคงได้รับความไว้วางใจให้เป็นหลักที่สำคัญในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ (ยุทธศักดิ์ สุภสร, 2563) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จึงได้กำหนดเป้าหมายเชิงเศรษฐกิจ เพื่อสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น โดยแสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมแต่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงตามพลวัตได้อย่างทันทั่วถึง ซึ่งในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 พบว่าสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยผ่านโครงการ Test & Go1 ในรูปแบบไม่ต้องกักตัวรวมถึงโครงการ Sandbox และโครงการ Alternative Quarantine มีจำนวน 133,903 คน ขยายตัวร้อยละ 1,640.36 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเดินทางมาจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 70.30 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมด อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ลดลงร้อยละ 96.39 ซึ่งเป็นช่วงที่โรค COVID-19 ยังไม่ระบาดในประเทศไทย (การท่องเที่ยวและกีฬา, 2565)

ปัจจุบันพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้เปลี่ยนแปลงไป นักท่องเที่ยวต้องการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว จึงเกิดรูปแบบ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว (ภัณณิ แก้วสง่า และนิศาชล จำนวนศร, 2555) โดยมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว เป็นการเชื่อมโยงเข้ากับการเล่าเรื่อง การเข้าไปสัมผัสประสบการณ์ การเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ การเรียนรู้ วัฒนธรรมใหม่ๆ โดยนักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยผ่านการทำกิจกรรม การลงมือปฏิบัติจริง การท่องเที่ยวแบบนี้ถือได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่สร้างคุณค่าให้กับชุมชน และผู้มาเยือนได้เห็นประโยชน์ของสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัว องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่สามารถนำมาพัฒนาเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศได้ในหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยนำโอเดียการตลาดส่งเสริมดึงดูดความสนใจ พร้อมเพิ่มมูลค่าด้วยครีเอทีฟโอเดียกับ Creative Tourism เปิดเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชนในมุมมองใหม่เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก นั่นคือ “จังหวัดเพชรบุรี” เพราะจังหวัดเพชรบุรีเป็นเมืองที่มีความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โครงการพระราชดำริ พื้นที่ป่าชายเลน โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตเกษตร และกลุ่มชาติพันธุ์ อพท.จึงได้จัดทำโครงการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวโดยนำจุดเด่น จุดขายที่หลากหลาย สร้างความเชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เพิ่มความน่าสนใจด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละเส้นทางอย่างลงตัว

ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากมีพื้นที่ส่วนใหญ่ติดกับชายฝั่งทะเล และอำเภอบ้านแหลมก็เป็นพื้นที่ที่ติดกับชายฝั่งทะเลทั้งหมด โดยเป็นชุมชนเก่าแก่ตั้งแต่ในสมัยโบราณ ชาวบ้านในชุมชนยังคงดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิมที่ใช้แม่น้ำในการหล่อเลี้ยงและสร้างอาชีพ ทั้งสองชุมชนเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยพบว่าในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ มีนักท่องเที่ยวแวะเวียนมารับประทานอาหาร แวะพักผ่อนซื้อของเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพราะทั้งสองชุมชนนี้มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ บรรยากาศบริสุทธิ์ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการสร้างพื้นที่บางส่วนเป็นแหล่งท่องเที่ยว จุดชมวิว ทั้งนี้ยังมีร้านอาหาร ร้านของที่ระลึก และที่พักแบบโฮมสเตย์ พร้อมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับอาชีพพื้นบ้านที่นำเข้าไปสัมผัสวิถีชีวิตของชาวประมง และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ (พนัชกร สิมะขจรบุญ, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยต้องการสร้างเครือข่ายและขยายผลจากเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ในการเสริมฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้กับชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม เนื่องจากพื้นที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ยังสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างครบครัน แต่ปัญหาของพื้นที่ คือ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เป็นที่รู้จัก ยังขาดการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ขาดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานบริหารจัดการการท่องเที่ยว การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อการสร้างงานสร้างอาชีพเสริมให้กับท้องถิ่น จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนากิจกรรมและเส้นทางที่โดดเด่นในเขตอำเภอบ้านแหลม คือ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม รวมไปถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายโดยผสมผสานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองพักผ่อนชั้นนำของจังหวัดเพชรบุรีได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และการดำเนินงานของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อทดลองและประเมิน ปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ริชาร์ด (Richards, 2010) ได้แสดงองค์ประกอบของคุณลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งการพัฒนาทักษะของนักท่องเที่ยวสามารถ เกิดขึ้นได้จากการที่นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น ในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการทำศิลปะโคมไฟล้านนา จังหวัดเชียงใหม่สามารถสร้างทักษะด้านการประดิษฐ์โคมไฟที่เป็นศิลปะพื้นบ้านให้กับนักท่องเที่ยว หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการปรุงอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น นักท่องเที่ยวจะได้ทักษะเพิ่มเติมจากการมีส่วนร่วมในการร่วมลงมือทำในกิจกรรมดังกล่าว 2) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีสินค้าหลัก คือ “ทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว” ประสบการณ์จะกลายเป็นสินค้าโดยที่ไม่เบียดเบียนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อมาเป็นสินค้าให้แก่นักท่องเที่ยวต่อไป 3) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากการขายทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องได้สู่ทรัพยากร การท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ แต่คงไว้ซึ่งประสบการณ์และทักษะ สิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นสินค้าทดแทนที่ ทรงคุณค่าแก่นักท่องเที่ยว 4) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไปสู่สินค้าที่เป็นวัฒนธรรมประจำวัน โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ง่าย ชุมชนสามารถใช้วิถีชุมชนที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนำเสนอ เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวให้แก่ นักท่องเที่ยวได้ ส่งผลทำให้วัฒนธรรมชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป 5) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โดยที่นักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งเป็นวิถีชีวิตประจำวัน หรือวัฒนธรรมของ ชุมชน ซึ่งสามารถแบ่งปันและสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่ทั้งชุมชน และตัวนักท่องเที่ยวเอง 6) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ต้องมีความโดดเด่นแตกต่างกันด้านทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ที่ย่อมมีความแตกต่าง แต่ละชุมชนที่มีวิถีชีวิต และวัฒนธรรม

สามารถเป็นเอกลักษณ์ พัฒนาเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว และนำเสนอให้นักท่องเที่ยว ให้เกิดประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งของวัฒนธรรมในชุมชน และชุมชนจะรักษาสืบต่อไป

แนวคิดองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว

เป็นแนวคิดที่อธิบายความหมายพื้นฐานของการท่องเที่ยวในบริบทต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและนักวิชาการหลายท่าน ได้อธิบายองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวประกอบด้วย 6A's ดังนี้ 1) แหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งดึงดูดใจ (Attractions) เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้าง, สถาปัตยกรรม รวมถึงสิ่งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือมีความโดดเด่นและเป็นที่น่าสนใจว่าแหล่งอื่น ๆ เช่น ทะเล หอมอก ทะเลแหวก บ่อน้ำพุร้อน เป็นต้น 2) ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) มีบทบาทในการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น ธุรกิจการบิน การเดินเรือ และการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์โดยสารรถไฟ รถไฟฟ้า เป็นต้น 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อให้เอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์แผนที่ อินเทอร์เน็ต ศูนย์ให้บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นต้น 4) ที่พัก (Accommodations) สถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้คนเดินทางหรือนักท่องเที่ยวได้เข้าพัก พร้อมการบริการอาหารและเครื่องดื่ม 5) กิจกรรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว (Activities) คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่ โดยรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ จะแตกต่างกันตามประเภทของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว 6) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services) เช่น การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยว การบริการความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว เป็นต้น (Buhalis, 2000) ; เทิดชายช่วยบำรุง, 2552) องค์ประกอบการท่องเที่ยวที่กล่าวมา 6 ประการ เป็นปัจจัยที่จะทำให้ทราบได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ศึกษามีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใดมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนาความพร้อมต่อการพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่อย่างต่อเนื่องได้

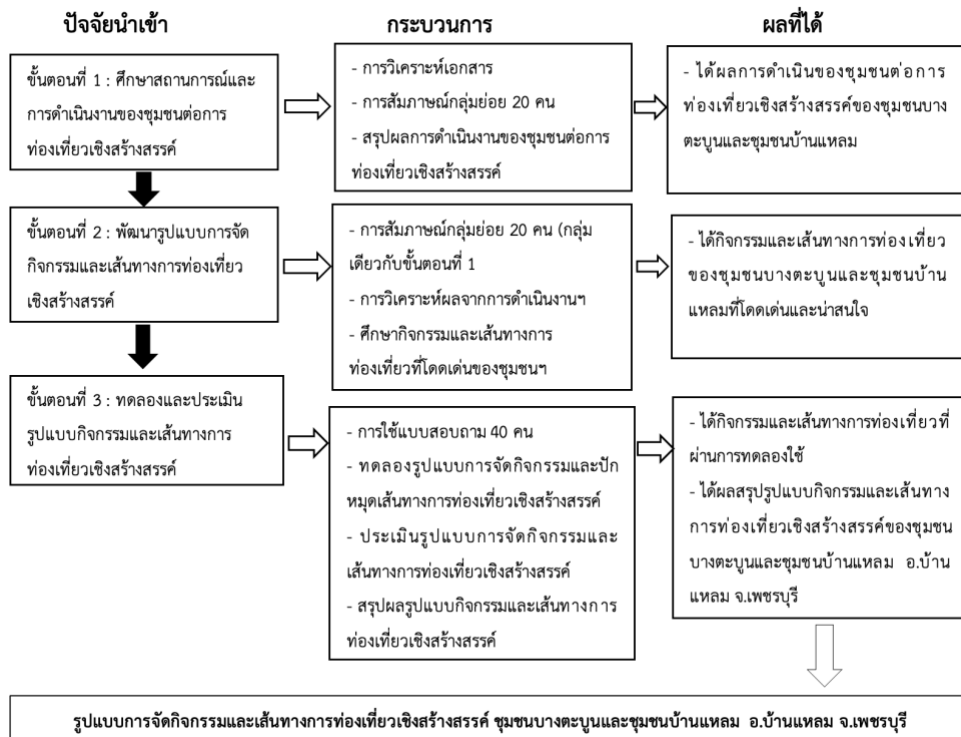
หลักการขั้นตอนในทางปฏิบัติของการมีส่วนร่วม

หลักการปฏิบัติของการมีส่วนร่วมมีขั้นตอนดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา และร่วมในการตัดสินใจซึ่งถือว่าสำคัญเพราะถ้าชุมชนไม่สามารถรับรู้และเข้าใจในปัญหาด้วยตนเองแล้วการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ก็ไม่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลในชุมชนได้ ดังนั้นบุคคลในชุมชนต้องทำความเข้าใจ และรับรู้ปัญหาเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรม และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินกิจกรรม กล่าวคือ เมื่อบุคคลในชุมชนได้รับรู้และเข้าใจในปัญหาของตนเองแล้วก็จำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะวางแผน และดำเนินกิจกรรม เพื่อหาแนวทางที่จะใช้ในการแก้ปัญหานั้น รวมทั้งการคัดเลือกในทางที่ดีที่สุดเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้ถูกต้องและตรงประเด็น 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้สึกความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นกับชุมชนทำให้มองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 4) การมีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมใดๆก็ตาม แต่ถ้าหากบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตามประเมินผลแล้วจะทำให้บุคคลเหล่านั้นได้ทราบถึงระดับของผลงานที่ตนเองได้ปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงในครั้งต่อไป (Cohen, J.M., & Uphoff, N.T, 1981; กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา, 2555)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม สามารถสรุปขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมฯ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุน และปฏิบัติงาน และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบการท่องเที่ยว และหลักการขั้นตอนในทางปฏิบัติของการมีส่วนร่วมที่ไดรรวบรวมไว้ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยมีกรอบแนวคิดงานวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การศึกษาวิจัย 2 รูปแบบได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้เครื่องมือทั้งแบบสัมภาษณ์กลุ่มและแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การศึกษาสถานการณ์และการดำเนินงานของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้วางแผนและเลือกใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ 1) เอกสาร โดยศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลภาคสนาม เส้นทางสถานที่ท่องเที่ยว และข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบการท่องเที่ยว และขั้นตอนในทางปฏิบัติของการมีส่วนร่วม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป 2) การสังเกต โดยผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในการสังเกต พฤติกรรม สภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ของชุมชนเพื่อประกอบการวิจัย 3) การสำรวจพื้นที่ร่วมกับคนในชุมชนเพื่อหา เส้นทางแหล่งท่องเที่ยว โดยการใช้การสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อยจากผู้ให้ข้อมูลที่กำหนดไว้ 4) สรุปผลการจัด กิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี

ขั้นตอนที่ 2 : การพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาผลการดำเนินงานที่ได้จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2) กำหนดการเกณฑ์การเลือกกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยเป็นเส้นทางที่โดดเด่นและน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวสามารถร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน 3) การสัมภาษณ์กลุ่มย่อยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนละ 10 ท่าน รวมทั้งสิ้น 20 ท่าน

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้นำ ประชาชน ผู้นำชม มัคคุเทศก์ท้องถิ่น สมาชิกในเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวและชาวบ้านในชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม ชุมชนละ 10 ท่าน รวมทั้งสิ้น 20 ท่าน หรือจนข้อมูลอิ่มตัว (Saturated Data) ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และแบบลูกบอลหิมะ (Snowball Technique)

เกณฑ์การเลือกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและอยู่ในพื้นที่อย่างน้อย 1 ปี 2) เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวและข้อมูลชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม 3) เป็นผู้ที่มีศรัทธาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร และแนวทางการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้แนวคำถามแบบปลายเปิดในการสัมภาษณ์ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีอิสระในการตอบคำถาม และหลีกเลี่ยงคำถามแบบปลายปิด มีการเตรียมพร้อมในประเด็นคำถาม เพื่อสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นที่ต้องการศึกษา ใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อเก็บข้อมูลและกล้องถ่ายภาพในการบันทึกภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นหมวดหมู่แยกตามประเด็นที่ศึกษา เรียบเรียงเนื้อหาสาระอย่างเป็นระบบโดยการเข้ารหัส แล้วเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเขียนบรรยายตามข้อมูลที่ได้และตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง สรุปและเรียบเรียงผลที่ได้

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีดังนี้ 1) การตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ผู้นำ ประชาชน ผู้นำชม มัคคุเทศก์ท้องถิ่น สมาชิกในเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว และชาวบ้านในชุมชนฯ จนกว่าจะได้ข้อมูลที่ อิ่มตัวและไม่มีข้อมูลเกิดใหม่ (Flick, 2007: 37-45) 2) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยใช้ผู้วิจัยหลายคนในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการซักถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีเที่ยงตรง (Lichtman, 2014: 379)

ขั้นตอนที่ 3 : ทดลองและประเมิน ปรับปรุงรูปแบบการจัดการกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) การเตรียมทดลองกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี 2) การประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทดลองกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จำนวน 40 คน ตามมาตรฐานความปลอดภัย (Safety & Health Administration : SHA plus) 3) เตรียมแบบประเมินผล 4) ทดลองกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนชุมชมบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวนชุมชนละ 1 วัน 5) สรุปผลการทดลองรูปแบบการจัดการกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จำนวน 2 ชุมชน

กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้นำ ประชาชน ผู้นำชม มัคคุเทศก์ท้องถิ่น สมาชิกในเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว
ชาวบ้านในชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม และนักท่องเที่ยว จำนวน 40 ท่าน ใช้การเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Selection) ที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาได้ครบถ้วน

เกณฑ์การเลือกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและอยู่ในพื้นที่อย่างน้อย
1 ปี จำนวน 10 คน 2) เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวและข้อมูลชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลมจำนวน 10
คน 3) เป็นนักท่องเที่ยวที่สมัครใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินระดับความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมและ
เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล ตามแนวคิดของ
Best (2006) โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนโดยใช้มาตรวัด Likert's scale 5 ระดับ โดยแบ่งเป็นข้อคำถาม
ตามกรอบแนวคิดทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางคมนาคม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการ
บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พัก และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยการรวบรวมข้อมูลจาก
แบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ แล้วนำค่าเฉลี่ยมา
แปลความหมายตามเกณฑ์ แสดงผลทางสถิติเป็นร้อยละในการแสดงผลการศึกษาจากแบบสอบถาม 5 ระดับ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการศึกษาด้วย
การนำแบบสอบถามไปตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ
กำหนดเกณฑ์การเลือกเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 5 คน ใช้การเลือกแบบเจาะจง เพื่อ
พิจารณาตรวจสอบความเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม

ผลการวิจัย

**ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาสถานการณ์และการดำเนินงานของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี**

จากการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้ข้อมูลหลักพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป สำเร็จการศึกษา
สูงสุดอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง มีรูปแบบกิจกรรมและเส้นทาง
ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนฯ ดังนี้ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่น ได้แก่ สถานที่
ท่องเที่ยวสวยงาม บรรยากาศดี อาหารทะเลสด สะอาด มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวมากมาย ส่งผลให้นักท่องเที่ยว
ใช้เวลาอยู่ในชุมชนได้นานขึ้น ได้แก่ ความสนใจในธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ต้องการศึกษาระบบนิเวศป่าชาย
เลน และเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ชุมชนมีมีบรรยากาศดี และราคาสินค้าไม่แพง 2) ด้านการจัดกิจกรรม
การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ มีศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเลี้ยงปูแสมและกุ้ง
แม่น้ำ การตกปลา การปลูกป่า ทำผ้าหมัดย้อมจากไม้ชายเลน วัดเก่าแก่ และการแปรรูปอาหารจากผลของไม้ชายเลน 3)
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทั้งชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลมมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกใน
ทุก ๆ ส่วน มีบริการทั้งร้านอาหาร ของฝาก ของที่ระลึก ห้องน้ำ ระบบสาธารณูปโภค ระบบขนส่ง บริการที่พัก สถานี
อนามัย สถานีตำรวจ เป็นต้น 4) ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นแหล่งเส้นทางที่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนและจัดเป็นกิจกรรม
ที่สำคัญ เป็นการช่วยในเรื่องของการแลกเปลี่ยนวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนกับนักท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก
มากขึ้น แต่เส้นทางบางพื้นที่ค่อนข้างซับซ้อน ควรกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวให้ชัดเจน 5) ด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มี
ความพร้อมของที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการเที่ยวในหลากหลายรูปแบบ เช่น โรงแรม รีสอร์ท และโฮมส

เตย์ 6) การจัดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ควรเพิ่มการโฆษณาการท่องเที่ยวของชุมชนผ่านทางเพจ หรือเว็บไซต์ต่างๆ มีการจัดการด้านพื้นที่ กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักกันมากขึ้น ส่วนการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีการประสานงานความร่วมมือกับสถานีตำรวจเมื่อเกิดเหตุการณ์เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว มีบริการสัญญาณไฟจราจร มีบริการเสื้อชูชีพให้กับนักท่องเที่ยว และการป้องกันภัยจากลิงตามสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีการวางแผน การประชุมร่วมกับผู้นำชุมชนและท้องถิ่นประจำทุกเดือน โดยมุ่งเน้นจุดเด่นกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ วิถีชีวิตของคนในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน และสิ่งที่ควรพัฒนา ได้แก่ ขยะในพื้นที่ค่อนข้างมาก ขาดงบประมาณในการพัฒนา ขาดความร่วมมือของคนในชุมชน และขาดการดูแลจากภาครัฐ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

จากผลการสัมภาษณ์กลุ่ม และการประชุมกลุ่มย่อยจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของคนในชุมชนจำนวน 20 ท่าน เพื่อนำเสนอในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจและทำให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวเที่ยวในชุมชนได้นานขึ้น คือ กิจกรรมทางการท่องเที่ยว ความสนใจในธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ต้องการศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน และเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ดังนั้นจึงควรพัฒนาในด้านของกิจกรรม เพื่อความพึงพอใจสูงสุดของนักท่องเที่ยว ได้ข้อสรุปว่าการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีควรพิจารณาตามองค์ประกอบการท่องเที่ยว ดังนี้ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งสองชุมชนต่างมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น การชมวาฬบรูด้า ศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเลี้ยงปูแสมและกุ้งแม่น้ำ แต่ยังไม่มีชัดเจน ควรมีการแยกศูนย์การเรียนรู้กับโรงเรียนเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนซึ่งกันและกัน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีให้เลือกหลากหลายรูปแบบที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมทำผ้าผ้ามัดย้อม ทำสบู่จากถ่านไม้โกงกางและใบชะคราม คอนโดนกแอ่น นำชมป่าชายเลน แวะชิมขนมหวานและเครื่องดื่มจากพืชป่าชายเลน (ลูกแสม, ลำแพน) การนำชมวัดในชุมชน เช่น วัดเพชรสุวรรณ วัดเกาะแก้ว วัดปากอ่าว และวัดปากกลัดที่เป็นวัดแรกในตำบลบางตะบูนและนมัสการหลวงพ่อ 5 พี่น้อง เป็นกิจกรรมที่ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตคนในชุมชน 3) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในทุกๆ ส่วน มีบริการทั้งร้านอาหาร ของฝาก ของที่ระลึก ห้องน้ำ ที่พัก 4) ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายในการเดินทาง ทั้งเส้นทางหลักของถนนเพชรเกษม และเส้นทางเลียบริมชายฝั่งทะเลตะวันตก แต่ยังมีบางจุดที่ควรพัฒนาและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของชุมชนให้ดูสะอาด สะดวกต่อการเดินทางเพื่อให้เป็นพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน 5) ด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายด้านราคาและการบริการซึ่งอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว ทั้งรูปแบบโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ แต่ยังไม่มีการรับรองมาตรฐานที่พักของกรมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ 6) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดการให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยแนวทางการจัดการที่เหมาะสม คือ โฆษณาการท่องเที่ยวของชุมชน มีความร่วมมือกันระหว่างผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนกับนักท่องเที่ยว

จากข้อสรุปการศึกษาสถานการณ์และการดำเนินงานของชุมชน การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ได้ดังนี้ 1) พัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของชุมชน ประกอบด้วย เรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน การเพาะเลี้ยงปูแสมและกุ้งแม่น้ำ การนั่งเรือชมวาฬ

บูรดา ยักษ์ใหญ่ใจดีแห่งทะเลอ่าวไทยจะเข้ามาหาकिनบริเวณในพื้นที่บ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีในช่วงเดือนตุลาคม-มกราคมของทุกปี กิจกรรมทำผ้าม้าย้อม ทำสบู่จากถ่านโกงกาง และใบชะคราม พืชเศรษฐกิจและท้องถิ่นอีกชนิดหนึ่งที่มีอยู่ทั่วไปในพื้นที่ชุมชนและยังเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาแต่โบราณ และยังมีกิจกรรมชมคอนโดกแอ่น ในทำเลที่ตั้งใกล้ป่าชายเลนท่าเลทองของอาหารนกแอ่น เรียนรู้การทำมาหาปลาและวิถีการคัดแยกรังนกที่ต้องผ่านการฆ่าเชื้อเพื่อเน้นคุณภาพของรังนก นับว่าได้รับความนิยมจากกลุ่มนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี 2) เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ถนนเลียบริมชายฝั่งทะเลตะวันตก (Royal Coast) นับว่าเป็นเส้นทางท่องเที่ยวใกล้เมืองกรุง ที่เรียกได้ว่าเป็นเส้นทางที่ผลิตเพลินไปกับการชมวิวและถ่ายภาพระหว่างทางข้ามสะพานแม่น้ำบางตะบูนที่เต็มไปด้วยธรรมชาติ และวิถีชีวิตของชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลมที่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ปลุกป่า และเผาถ่านไม้โกงกาง มีจุดแวะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น วัดคุ้งตำหนัก วัดเพชรสุพรรณ วัดเกาะแก้ว วัดปากอ่าว และวัดปากลัด ฯลฯ ร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบอาหารทะเลสด เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลที่ได้มาปรับใช้กับการทดลอง

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 การทดลองและประเมิน ปรับปรุงรูปแบบการจัดการกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม พบว่า ด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนและกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความน่าสนใจและความมีเอกลักษณ์ของสถานที่ สินค้าและอาหารมีความหลากหลาย ความสวยงามของมูมถ่ายรูปในสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม และผู้คนในชุมชนมีอัธยาศัยดี 2) ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กิจกรรมที่มีให้เลือกหลากหลาย มีประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว จัดอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ในการทำกิจกรรมได้สัมผัสกับวิถีชีวิตคนในชุมชน เส้นทางท่องเที่ยวครั้งนี้มีความน่าสนใจ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ ภายในสถานที่ท่องเที่ยวมีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอ มีที่จอดรถเพียงพอ สถานที่ท่องเที่ยวมีมีคฤหาสน์คอยให้ความรู้ ความเพียงพอของถังขยะตามจุดต่างๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว และมีข้อเสนอแนะควรเพิ่มบริการตู้เอทีเอ็มในสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้น 4) ด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ ความหลากหลายในการเดินทาง สภาพเส้นทางในชุมชนมีมาตรฐาน สถานที่ท่องเที่ยวเดินทางสะดวก การจราจรในพื้นที่มีความสะดวกคล่องตัว และควรเพิ่มเติมความเหมาะสมของภูมิทัศน์ ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายบอกทางป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว แต่เนื่องจากบางเส้นทางในชุมชนมีความซับซ้อนอาจทำให้หลงทางได้ 5) ด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ที่พักเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ที่พักสะอาดและสะดวกสบาย ที่พักมีความหลากหลายให้เลือก สิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักรับรอง ความยืดหยุ่นแถมใส่ของพนักงานที่ให้บริการ 6) ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ มีการให้ข้อมูลข่าวสารกับนักท่องเที่ยว มีเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยว และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มมากขึ้น เช่น มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ มีป้ายบอกความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการสร้างความร่วมมือภายในชุมชนกับภาครัฐท้องถิ่นรับผิดชอบดูแลเวปเพจประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน ทั้งนี้ ความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ที่ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้กำหนดรูปแบบจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเน้นความมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ได้ 2 เส้นทาง ดังนี้

เส้นทางที่ 1 ล่องเรือชมวาฬบูรดา-ชมวิถีชีวิตชุมชนบางตะบูน (บวร On tour)-ชิมอาหารท้องถิ่น โดยเริ่มต้นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับทริปนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ มีจุดที่น่าสนใจสำคัญได้แก่ การล่องเรือชมวาฬบูรดา ยักษ์ใหญ่ใต้แห่งอ่าวไทยที่ออกมาหากินในท้องทะเลตั้งแต่เดือนตุลาคม-มกราคมทุก ๆ ปี นับว่าเป็นหนึ่งในแลนด์มาร์กของ อ.บ้านแหลม เพื่อสัมผัสบรรยากาศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ ภูมิทัศน์ที่สวยงาม น่าสนใจ เหมาะสำหรับการสัมผัสธรรมชาติที่สวยงามและหาชมได้ยากในบริเวณนั้น อีกทั้งแวะชมโรงเรียนวัดเกาะแก้ว สัมผัสกับศูนย์อนุรักษ์ และศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลนที่เป็นแหล่งศูนย์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวรู้เรื่องป่าชายเลน การบรรยายเกี่ยวกับอาชีพของชาวประมงที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน ชมวิถีชีวิตของชาวบ้านในการประกอบอาชีพประมง แวะล่องด้วยป่าชายเลนที่บรรยากาศร่มรื่น นอกจากนี้บริเวณใกล้เคียง ยังมีบ้านที่ทำขนมไทยแบบโบราณ สามารถแวะชมและซื้อเป็นของฝากจากชุมชนได้

เส้นทางเที่ยวใกล้กรุง
บางตะบูน บ้านแหลม เพชรบุรี

ชมวาฬบูรดา
พักผ่อนครึ่งวัน

ช่วงเดือนตุลาคม-เดือนมกราคม

08.30น. **ต้นลำโพง**...ไปกับการชมความงามของวาฬบูรดา “ยักษ์ใหญ่ ใต้” แห่งท้องทะเลอ่าวไทย” เป็นสัตว์สงวนแห่งชาติพบมากในแถบจังหวัดเพชรบุรี นำท่านขึ้นเรือชมวาฬ **ลุงจ้าวอยู่** ณ ปากอ่าวบางตะบูน พร้อมรับประทานอาหารกลางวันเรือ (แบบชุดเมนู)

11.30น. **รับประทานอาหารกลางวัน**บนเรือ โอบล้อมไปด้วยวิวทิวทัศน์ธรรมชาติ พร้อมชมฝูงปลา เสน่ห์น้ำที่จะทำให้ท่านรู้สึกดีใจ

16.30น. **พักผ่อนและนั่ง**...ได้พักผ่อนหลังทำกิจกรรมมาเกือบทั้งวัน กับที่พักสบายๆ ริมน้ำ ณ **ครัวยาริว** ที่พักริมน้ำ ท่ามกลางออร์บประกอบ ของธรรมชาติอันสวยงาม สิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ภายในมีร้านอาหารและคาเฟ่ พร้อมทั้งมีกิจกรรมคองเสิร์ตและคาเฟ่

18.00น. **สุขใจ สมัยทอง**...กับอาหารทะเลสดใหม่และฝีมือคนท้องถิ่น ชุมชนบางตะบูน เมนูเด็ดไม่ควรพลาด ยำชะครามกุ้งสดมีด่าคนเรือ, ต้มยำบางตะบูนและก๋วยเตี๋ยว

19.30น. **เชิญทุกท่านพักผ่อน**ผ่อนคลายตามอัธยาศัย

ภาพที่ 2. เส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 ชุมชนบางตะบูน ชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

Journal of Sustainable Tourism Development
วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

Volume 4 Issue 1 | January - June 2022
ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 | มกราคม - มิถุนายน 2565

เส้นทางที่ 2 ตักบาตรธรมน้ำ-กิจกรรมล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวเล-วัดในชุมชน (วัดคู้ต่าหนัก วัดปากอ่าว วัดปาก
ลัด วัดเพชรสุวรรณ)-กิจกรรมทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้โกงกาง-กิจกรรมทำสบู่ DIY จากถ่านโกงกาง และใบชะคราม-
ชิมอาหารท้องถิ่น-กิจกรรมทำความสะอาดถังนกงางแอน โดยเริ่มต้นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับทริปนักท่องเที่ยวที่ขึ้น
ชอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการจัดการด้วยการนำทรัพยากรธรรมชาติ ต่อยอดวัฒนธรรมมาสร้างนวัตกรรม
การสร้างสรรคออกมาเป็นรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ โดยสามารถสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้และเพิ่ม
ทักษะให้แก่นักท่องเที่ยวได้ เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกเป็นมิตรไมตรีอันดีต่อกัน ได้สัมผัสกับศูนย์เรียนรู้การทำเครื่องดื่
และขนมพื้นถิ่นที่ใช้พืชพันธุ์ป่าชายเลน ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าให้กับท้องถิ่นและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว
ตลอดจนเป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชน ในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างความยั่งยืน ความสมดุล
ทั้ง 3 ส่วนได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ปิรันธ์ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก, 2559)

DAY2

เส้นทางเที่ยวใกล้กรุง
บางตะบูน บ้านแหลม เพชรบุรี

ตักบาตรธรมน้ำ
ทำผ้ามัดย้อม ทดลองทำสบู่
เรียนรู้การคัดโกงกาง

06.30น. อรุณสวัสดิ์ยามเช้านักท่องเที่ยวทุกท่าน พร้อมรับแรงพลังใจดีๆ จากการดื่มชาสมุนไพรสมุนไพรและธรมน้ำวิเศษ

07.00น. ขึ้นเรือ...ไปกับการล่องเรือวิถีชีวิตชาวเล-วัดในชุมชน-กิจกรรมทำผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้โกงกาง-กิจกรรมทำสบู่ DIY จากถ่านโกงกาง และใบชะคราม-ชิมอาหารท้องถิ่น-กิจกรรมทำความสะอาดถังนกงางแอน โดยเริ่มต้นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับทริปนักท่องเที่ยวที่ขึ้นชอบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการจัดการด้วยการนำทรัพยากรธรรมชาติ ต่อยอดวัฒนธรรมมาสร้างนวัตกรรมการสร้างสรรคออกมาเป็นรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ โดยสามารถสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้และเพิ่มทักษะให้แก่นักท่องเที่ยวได้ เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกเป็นมิตรไมตรีอันดีต่อกัน ได้สัมผัสกับศูนย์เรียนรู้การทำเครื่องดื่มและขนมพื้นถิ่นที่ใช้พืชพันธุ์ป่าชายเลน ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าให้กับท้องถิ่นและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวตลอดจนเป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชน ในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างความยั่งยืน ความสมดุลทั้ง 3 ส่วนได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ปิรันธ์ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก, 2559)

ภาพที่ 3 เส้นทางท่องเที่ยวที่ 2 ชุมชนบางตะบูน ชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ทั้ง 2 เส้นทางท่องเที่ยวที่ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีร้านอาหารที่มีเมนูอาหารทะเล ที่คล้ายกันมาก ทำให้ขาดความโดดเด่นและความแตกต่างที่สามารถเป็นจุดขายของร้าน ซึ่งนักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกร้านอาหารเนื่องจากความหลากหลายของอาหารมากที่สุด การสร้างอัตลักษณ์ของอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านอาหารท้องถิ่น และเป็นสินค้าที่รูปลักษณะโดดเด่นจะส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (จรัสสินี สุวีรานนท์, 2551) ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชน ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เน้นความมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ดังเช่น การพักผ่อน ทำบุญไหว้พระ ชมธรรมชาติ ความสนุกสนาน เพลิดเพลินและการเรียนรู้ต่าง ๆ (ศิวินิต อรรถภูมิกุล และคณะ, 2560)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มและการแจกแบบสอบถามได้ข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี ได้ 6 ประเด็นตามองค์ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อที่จะทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทางมากขึ้น ดังนี้

1. ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลมต่างมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่เป็นอัตลักษณ์ สถานที่ท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ความสนใจในธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ต้องการศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน และเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน เช่น มีศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเลี้ยงปูแสมและกุ้งแม่น้ำ แต่ควรมีการแยกศูนย์การเรียนรู้กับโรงเรียน เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนซึ่งกันและกัน ชุมชนมีบรรยากาศดี และผู้คนในชุมชนมีอัธยาศัยดี ความน่าสนใจและความมีเอกลักษณ์ของสถานที่มีความหลากหลาย ความสวยงามของมูมถ่ายรูปในสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ให้เดินทางมายังสถานที่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสถานที่ที่แสดงถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ความสวยงามทางธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือสถานที่ก่อให้เกิดความบันเทิงได้ หรือ ลักษณะชวนตาชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541; ราณี อธิชัยกุล, 2554: 1-6-1-7) ดังแนวคิดของแคฟฟิน (Caffyn, 2009) กล่าวว่า สภาพพื้นที่ที่มีความโดดเด่นในเรื่องประวัติศาสตร์ และเรื่องวิถีชีวิตของชุมชน อาหารทะเลรสเลิศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ในพื้นที่ เช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่แปลกตาการ ได้ลิ้มชิมรสอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่น การเรียนรู้ทักษะการดำเนินชีวิต การทำงานและได้รับประสบการณ์ใหม่จากชุมชน

2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มีให้เลือกหลากหลายรูปแบบที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว มีศูนย์การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเลี้ยงปูแสมและกุ้งแม่น้ำ เช่น กิจกรรมนำชมป่าชายเลน การตกปลา การปลูกป่า ทำผ้ามัดย้อมจากไม้ชายเลน แวะชิมขนมหวานและเครื่องดื่มจากพืชป่าชายเลน (ลูกแสม, ลำแพน) การนำชมวัดในชุมชน เช่น วัดเพชรสุพรรณ วัดเกาะแก้ว วัดปากอ่าว วัดคังตำหนัก และวัดปากลัดที่เป็นวัดแรกในตำบลบางตะบูนและนัมสการหลวงพ่อ 5พี่น้อง มีประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว จัดอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ในการทำกิจกรรมได้สัมผัสกับวิถีชีวิตคนในชุมชน เส้นทางท่องเที่ยวมีความน่าสนใจที่สามารถเชื่อมโยงกับสถานที่สำคัญในรูปแบบ “บวร On Tour” (บ้าน วัด โรงเรียน) ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 9 ในหลักการ “บวร” มาสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มาใช้ขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรม เพื่อรองรับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ (Caffyn, 2009; Dickinson, Lumsdon, Robbins, 2011: 282-283) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของดิคแมน และไพค์ (Dickman, 1996; Pike, 2008) ที่กล่าวว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถกระทำได้ในเวลาที่พำนักและท่องเที่ยวในเวลาที่พักผ่อน ควรมีหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและตรงกับวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว และผลการวิจัยของศิวินิต อรรถภูมิกุล และคณะ

(2560) ที่พบว่า ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเน้นความมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น เช่น การพักผ่อน ทำบุญไหว้พระ ชมธรรมชาติ ต้องได้รับความสนุกสนานและการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 ล่องเรือชมวาฬบรูด้า-ชมวิถีชีวิตชุมชนบางตะบูน (บวร On tour)-ชิมอาหารท้องถิ่น และเส้นทางที่ 2 ตักบาตรริมน้ำ-กิจกรรมล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวเล-วัดในชุมชน กิจกรรมทำผ้าผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้โก้งกาง-กิจกรรมทำสบู่ DIY จากถ่านโก้งกาง และใบชะคราม-ชิมอาหารท้องถิ่น-กิจกรรมทำความสะอาดรังนกนางแอ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเสริมศิริ นิลดำ และคณะ (2560) ที่พบว่า เส้นทางท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายสามารถตอบสนองความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวได้ โดยมีจุดเด่นคือ ความเป็นเอกลักษณ์ และความสวยงามของเส้นทาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำเสนอจะเป็นอีกหนึ่งมุมที่ยังคงมีเสน่ห์ แตกต่างและหลากหลาย ที่สำคัญคือ การได้เข้าไปเรียนรู้วิถีชีวิตซึ่งกับชุมชนท่องเที่ยวที่กำลังขับเคลื่อนเรื่องการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ตามหลักการของ SMART TOURISM

3. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลมมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ส่วน มีบริการทั้งร้านอาหาร ของฝาก ของที่ระลึก ห้องน้ำ ระบบสาธารณูปโภค ระบบขนส่ง บริการที่พัก สถานือนอนมัย สถานีตำรวจ ผลการประเมินสำหรับนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ ภายในสถานที่ท่องเที่ยวมีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอ มีที่จอดรถเพียงพอ สถานที่ท่องเที่ยวมีมีคฤหาสน์คฤหาสน์ให้ความรู้ ความเพียงพอของถังขยะตามจุดต่างๆ ในสถานที่ท่องเที่ยว และมีข้อเสนอแนะควรเพิ่มได้แก่ การบริการตู้เอทีเอ็มในสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของความพร้อมด้านการท่องเที่ยวที่จะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวให้ตอบสนองความต้องการได้โดยตรง นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่แสดงถึงศักยภาพในการให้บริการท่องเที่ยว และผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในแหล่งพื้นที่นั้น ๆ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552) และ (บุษบา สิทธิการและสิริวัฒนา ไจมา, 2552)

4. ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายในการเดินทาง ทั้งเส้นทางหลักของถนนเพชรเกษม และเส้นทางเลียบชายฝั่งทะเลตะวันตก แต่ยังมีบางจุดที่ควรพัฒนาและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของชุมชนให้ดูสะอาด สะดวกต่อการเดินทางเพื่อให้เป็นพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นแหล่งเส้นทางที่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนและจัดเป็นกิจกรรมที่สำคัญ เป็นการช่วยในเรื่องของการแลกเปลี่ยนวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนกับนักท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น ผลการประเมินสำหรับนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ ความหลากหลายในการเดินทาง สภาพเส้นทางในชุมชนมีมาตรฐาน สถานที่ท่องเที่ยวเดินทางสะดวก การจราจรในพื้นที่ที่มีความสะดวกคล่องตัว และควรเพิ่มเติมความเหมาะสมของภูมิทัศน์ ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากบางเส้นทางในชุมชนมีความซับซ้อนอาจทำให้หลงทาง สอดคล้องกับแนวคิดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, (2541) ; ราณี อธิชัยกุล, (2554) กล่าวไว้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดแหล่งท่องเที่ยว ให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย ต้องจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เข้า-ออกแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก เช่น ถนน สะพาน ที่จอดรถ เพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวให้เดินทางมายังสถานที่นั้น ๆ

5. ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมของที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการเที่ยวในหลากหลายรูปแบบ มีความหลากหลายด้านราคาและการบริการซึ่งอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว ทั้งรูปแบบโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ แต่ยังไม่มีการรับรองมาตรฐานที่พักของกรมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ ผลการประเมิน สำหรับนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่ระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ที่พักเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว สะอาดและสะดวกสบาย ที่พักมีความหลากหลายให้เลือก สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ความยิ้มแย้มแจ่มใสของพนักงานที่ให้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของพนัชร สิมะขจรบุญ, (2561) ที่พบว่า ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ผ่านเกณฑ์จาก

โครงการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ของกรมการท่องเที่ยวในมาตรฐานด้านที่พัก อาหาร อภัยภัยไมตรีของเจ้าของบ้าน และด้านวัฒนธรรม ซึ่งปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ ความน่าเชื่อถือของโรงแรม ความพร้อมในการให้บริการ เช่น การ ยิ้มแย้มแจ่มใสของพนักงาน ราคาห้องพัก ความสะอาด ความสะดวกในการเดินทาง เป็นปัจจัยที่ถูกค่าให้ความสำคัญ มาก (Heung et al ,2001)

6. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์และการตลาดอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายทั้งในรูปแบบแผ่นพับ ป้ายบอกทาง มีป้ายบอกความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว โฆษณาการท่องเที่ยวของชุมชนผ่านทางเพจ หรือเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวได้ รู้จักกันมากขึ้น (อรวี บุญนาค, 2558) เพราะปัญหาและอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวในชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม คือการขาดการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว ให้สามารถรองรับ นักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเป็นชุมชนที่เดินทางมาไม่ไกลมาจากกรุงเทพฯ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นรินทร์ สังข์รักษา, (2553) พบว่า การเดินทางไม่สะดวก ภูมิทัศน์และความสะอาดของสถานที่ ท่องเที่ยว ขาดความรู้ แหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ การบริการของเจ้าหน้าที่ การขาดการมีส่วนร่วมต่าง คนต่างทำ และขาดการ สนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ การสื่อสารให้ความรู้และภาษา การบริการอาหาร/ เครื่องดื่ม และการบริการของที่ระลึก การติดตามและประเมินผล ข้อเสนอแนะควรมีการปรับปรุงและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว การบริการ และการ เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีการ ประสานงานความร่วมมือกับสถานีตำรวจเมื่อเกิดเหตุการณ์เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว มีบริการสัญญาณไฟจราจร มีบริการ เสื้อชูชีพให้นักท่องเที่ยว และการป้องกันภัยจากลิงตามสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีการวางแผน การประชุมร่วมกับ ผู้นำชุมชนและท้องถิ่นประจำทุกเดือน โดยมุ่งเน้นจุดเด่นกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ วิถีชีวิตของคนในชุมชน ศูนย์การ เรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน และสิ่งที่ควรพัฒนา ได้แก่ ขยะในพื้นที่ค่อนข้างมาก ขาดงบประมาณในการพัฒนา ขาด ความร่วมมือของคนในชุมชน และขาดการดูแลจากภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวีร์ณัฐ โสภณศิริ (2554) ที่ ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว คือ ความปลอดภัย เพราะมีส่วนในการตัดสินใจเลือกจุดหมายการ เดินทางของนักท่องเที่ยว และแนวคิดของกระทรวงมหาดไทย (2548) ที่กล่าวว่า ท้องถิ่นอำเภอควรมีบทบาทหลักต้น สนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของธีระพงษ์ แก้วหาญ (2558) ที่กล่าวว่า การพัฒนา ชุมชนที่นำไปสู่ความยั่งยืนคือ การเปิดโอกาสให้บุคคล และผู้แทนของกลุ่มองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบ ในการกำหนดทิศทางในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนบางตะบูนและชุมชนบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี นำไปสู่ข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานราชการท้องถิ่น และชุมชน เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาให้เกิดการขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของเครือข่ายมีความสำคัญมากในชุมชน ส่งผลให้เกิดความสำเร็จที่เรียกว่า “พลังจากชุมชน” ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชนควรดึงพลังจากในชุมชนด้วยกระบวนการจัดการ ความรู้ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวด้วยทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคมที่มีอยู่แล้วมา ช่วยให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป

2. การปรับปรุงสภาพเส้นทาง ภูมิทัศน์ในพื้นที่ที่ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม ให้ดูสะอาด สะดวกต่อการเดินทาง เพื่อให้เป็นพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะชุมชน เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับสถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นปัจจัยหนึ่งของความพร้อมด้านการท่องเที่ยวที่จะสามารถรองรับความต้องการนักท่องเที่ยวได้โดยตรง

3. ควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์และการตลาดอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายทั้งในรูปแบบแผ่นพับ โฆษณาการท่องเที่ยวของชุมชนผ่านทางเพจ หรือเว็บไซต์ต่าง ๆ ควรมีการวางแผนด้วยการนำเสนอกิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวล่วงหน้า ซึ่งจะนำไปสู่การขยายฐานกลุ่มเป้าหมายของนักท่องเที่ยวได้รู้จักกันมากขึ้น และตอบสนองการท่องเที่ยวเฉพาะทาง โดยใช้กิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลมให้เกิดความยั่งยืนและสมบูรณ์มากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะพื้นที่ชุมชนบางตะบูน และชุมชนบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร และจังหวัดประจวบฯ จึงควรมีการขยาย พัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการด้วยการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเชื่อมโยงภายใต้โครงการ “เพชรสมุทรคีรี” กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวสินค้าโอท็อป ของดี/ของฝากจากอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เช่น ผ้ามัดย้อมจากไม้ขยเลน แวะชิมขนมหวาน และเครื่องดื่มจากพืชป่าขยเลน (ลูกแสม, ลำแพน)

3. ควรมีการศึกษาวิถัยแนวทางการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในยุค Digital Disruption ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนที่ต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะยาวสามปีและแผนดำเนินงาน). กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2541). รายงานการวิจัยการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ส่วนที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา.(2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว: กรณีศึกษา อำเภอบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จรัสสินี สุวีรานนท์. (2551). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสินค้าของฝากประเภทอาหารในจังหวัด กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- นรินทร์ สังข์รักษา.(2553). รายงานการวิจัยการศึกษาสภาพการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมใน จังหวัด นครปฐม นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปรีณธ์ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก. (2559). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง. Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. 9,1 มกราคม-เมษายน (หน้า 250-268)
- พนัชกร สิมะขจรบุญ. (2561). แนวทางการจัดการพื้นที่เทศบาลตำบลบางตะบูนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม. Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. 11,1 มกราคม-เมษายน. (หน้า 1924-1943).
- ภัณณิ แก้วสง่า และนิชาชล จันทศิริ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : ทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวไทย . เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2565 เข้าถึงได้จาก <https://C:/Users/student/Downloads/%E0%B8%97%E0%B8%97-%E0%B9%80%E0%B8%97-%E0%B9%80%>.
- ยุทธศักดิ์ สุภสร.(2563). การนำเสนอทิศทาง การส่งเสริมการท่องเที่ยว. เข้าถึงเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.tatreviewmagazine.com/article/tourism-direction2020/>.
- ราณี อธิชัยกุล. (2554). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว*. หน่วยที่1 ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืน. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิวินิต อรรถวุฒิกุล และคณะ. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของจังหวัดราชบุรี. Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. 10,2 พฤษภาคม-สิงหาคม (หน้า 2392- 2409).
- สุวิทย์ สุธาสนศิริ. (2554). *การวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร : อินทนิล.
- อรวี บุญนาค. (2558). กลยุทธ์การนำเสนอสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในวันแห่งความรักของการท่องเที่ยวไทย. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย. 10, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) (หน้า 34-46).

ภาษาต่างประเทศ

- Best, J.W. & Khan, J.V. (2006). *Research in education*. New York: Pearson Education.
- Buhalis, D. (2000). "Marketing the competitive destination in the future." *Tourism Management*. 21,1:97-116.
- Caffyn, A. (2009). The Slow Route to New Markets. Accessed December 28, 2011. Available from <http://www.insights.org.uk/articleitem.aspx?title=The+Slow+ Route+to+New+Markets>
- Cohen, J.M. , & Uphoff, N.T. (1981). Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.
- Dickman, S. (1996). **Tourism: An Introductory Text**. (2nd ed). Sydney: Hodder Education.
- Dickinson, J.E., Lumsdon, L., Robbins, D. (2011). Slow travel: issues for tourism and climate change. *Journal of Sustainable Tourism*, 19(3), 281-300.
- Flick, Uwe. (2007). *Managing Quality in Qualitative Research*. London: SAGE Publication.
- Heung, V.S.; Qu, H. and Chu, R. 2001. The Relationship Between Vacation Factors and SocioDemographic and Travelling Characteristics: the Case of Japanese Leisure Travelers. *Tourism Management*. 22: 259-269.

- Lichtman, Marilyn. (2014). *Qualitative Research for the Social Sciences*. CA: SAGE Publication.
- Pelasol, J. (2012). "Igcabugao: A Potential Tourist Destination in the Southern Part of Iloilo, Philippines. International." JPAIR Multidisciplinary Research is being certified for QMS ISO 9001:2008 by the Anglo Japanese American Registrars of the United Kingdom. 8, March 2012: 90-97.
- Pike, S. (2008). *Destination Marketing: An integrated marketing communication approach*. Butterworth-Heinemann, Burlington, MA.
- Richards, G. (2010). Creative Tourism and Local Development. In Wurzbürger, R. (Ed.). *Creative Tourism A Global Conversation how to provide unique creative experiences for travelers worldwide: at present at the 2008 Santa Fe & UNESCO International conference on Creative Tourism in Santa Fe*. (pp. 78-90). New Mexico USA.

ผู้เขียน

อัจฉราวรรณ เพ็ญวันศุกร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เลขที่ 38 หมู่ 8 ถนนหาดเจ้าสำราญ ตำบลนาุ้ง อำเภอมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

e-mail: atcharawan_mam@hotmail.com